Diseinu Patroiak

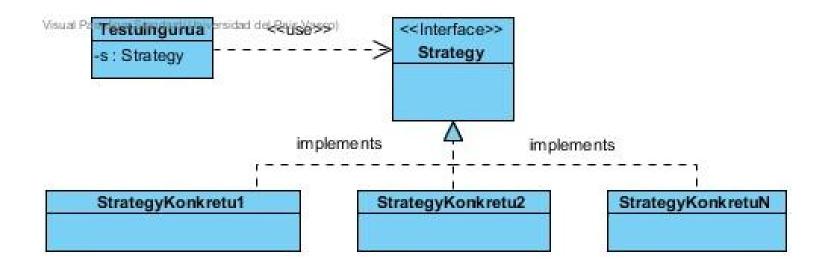
SOFTWARE INGENIARITZA

Portaerazkoak

Strategy

Eskema Orokorra

Strategy: algoritmo familia bat definitzen du, horietako bakoitza enkaptsulatzen, eta beren artean trukagarri egiten ditu. Gainera, algoritmoa "run-time"an aldatzea ahalbidetzen du

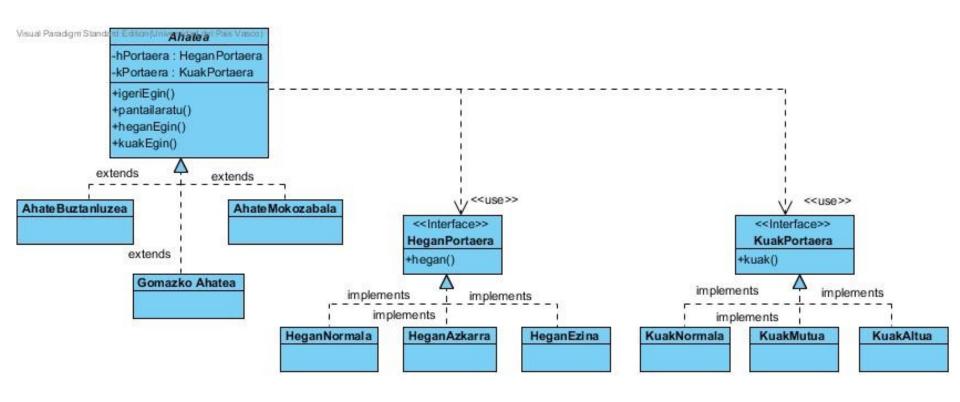

Ondorioak

- ► Testuingurua eta portaerak banatu
- Berrerabilpena hobetu
- Algoritmo familiak definitu
- Inplementazio aukera desberdinak
- Bezeroak strategy desberdinak aukeratzen ditu

Arazoa

- Ahateak simulatzen dituen sistema diseinatu
- Ahateek portaera desberdinak: hegan eta kuak egin, besteak beste.
  - Hegan eta kuak egiteko era desberdinak
- Sistemaren klase diagrama egin, ahate mota eta portaera berriak gehitu daitezkeela kontutan hartuz.


```
public abstract class Ahatea {
    protected HeganPortaera hPortaera;
    protected KuakPortaera kPortaera;
    public Ahatea () {}
    public void igeriEgin(){System.out.println ("Igerian ari naiz!");}
    public abstract void pantailaratu();
    public void heganEgin(){hPortaera.hegan();}
    public void kuakEgin(){kPortaera.kuak();}
```

```
public interface HeganPortaera {
    public void hegan();
public class HeganNormala implements HeganPortaera{
    public HeganNormala(){}
    public void hegan(){System.out.println("Hegan ari naiz!");}
public class HeganAzkarra implements HeganPortaera{
    public HeganAzkarra(){}
    public void hegan(){System.out.println("Azkar ari naiz hegan!");}
public class HeganEzina implements HeganPortaera{
    public HeganEzina(){}
    public void hegan(){System.out.println("Ezin dut hegan egin!");}
```

```
public interface KuakPortaera {
    public void kuak();
public class KuakNormala implements KuakPortaera{
    public KuakNormala(){}
    public void kuak(){System.out.println("Kuak!");}
public class KuakAltua implements KuakPortaera{
    public KuakAltua(){}
    public void kuak(){System.out.println("KUAK!");}
public class KuakMutua implements KuakPortaera{
    public KuakMutua(){}
    public void kuak(){System.out.println("...!");}
```

```
public class GomazkoAhatea extends Ahatea{
    public GomazkoAhatea(){
         hPortaera = new HeganEzina();
         kPortaera = new KuakMutua();
    public void pantailaratu(){System.out.println("Gomazko ahatea naiz.");}
public class AhateMokozabala extends Ahatea{
    public AhateMokozabala(){
    hPortaera = new HeganAzkarra();
    kPortaera = new KuakNormala();
    public void haserretu(KuakPortaera pKuakPortaera){
         kPortaera = pKuakPortaera;
    public void pantailaratu(){System.out.println("Ahate Mokozabala naiz.");}
```

```
public class AhateSimuladorea {
```

```
public static void main(String[] args) {
```

```
Ahatea probaAhatea = new GomazkoAhatea();
probaAhatea.pantailaratu();
probaAhatea.igeriEgin();
probaAhatea.kuakEgin();
probaAhatea.heganEgin();
```

```
Problems @ Javadoc Declaration

<terminated > AhateSimuladorea [Java Applic
Gomazko ahatea naiz.

Igerian ari naiz!

...!

Ezin dut hegan egin!
```

```
public class AhateSimuladorea {
    public static void main(String[] args) {
         AhateMokozabala probaAhatea = new AhateMokozabala();
         probaAhatea.pantailaratu();
         probaAhatea.igeriEgin();
         probaAhatea.kuakEgin();
         probaAhatea.haserretu(new KuakAltua());
         probaAhatea.kuakEgin();
         probaAhatea.haserretu(new KuakMutua());
         probaAhatea.kuakEgin();
                      🥋 Problems 🏿 @ Javadoc 🚱 Declaration
                      <terminated> AhateSimuladorea [Java Appl
                      Ahate Mokozabala naiz.
                      Igerian ari naiz!
                      Kuak!
                      KUAK!
```

Dinamikoki ari naiz portaera aldatzen

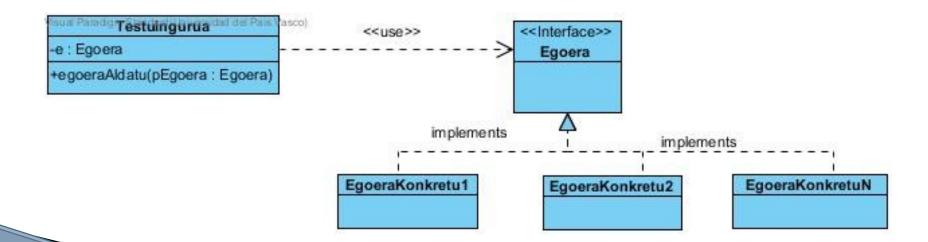
Ariketa: Audi Kotxeak

- Audi kotxeak kontrolatzen dituen sisteman lanean jarraitzen dugu.
- Balazta zapaltzean gertatzen dena kontrolatzeko sistema inplementatu.
- Bi balazta sistema daude, normala eta ABS.
- Sistemaren diseinua egin (klase diagrama), Audiko kotxe eredu gehienek bi balazta sistema horietako bat dutela jakinda.
- Zer egin beharko litzateke kotxe baten balazta sistema aldatzeko?

State

Eskema Orokorra

State: objektu baten barne egoera aldatzean, bere portaera aldatzea ahalbidetzen dio.

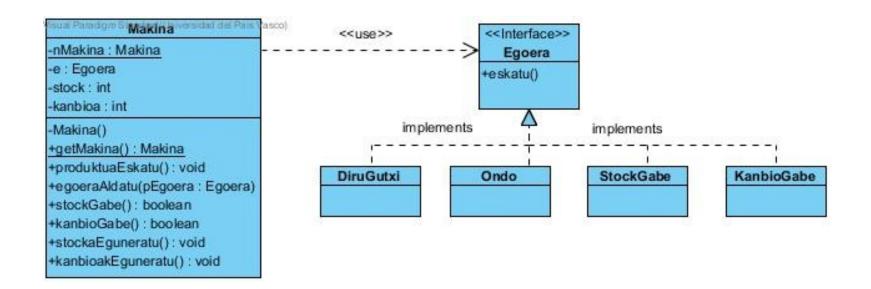

Ondorioak

- Egoeraren arabera, portaera desberdina
- Egoera bakoitzeko portaera kapsulatu
- Egoeren arteko transizio esplizituak
- Hedagarria
- Bezeroak egoeren inguruko informazio gutxi edo ezer

Arazoa

- Vending makina bat kontrolatzeko sistema. Eskaera botoiari zaplatzean duen portaera diseinatuko dugu.
- Diru nahikoa sartu bada eta stock-ik badago, produktua eman.
- Diru nahikoa sartu bada, baina, stock-ik ez badago, errore mezua.
- Kanbiorik ez badago, diru zehatza eskatu.
- Funtzionalitatea diseinatu, makinaren arabera, egoera gehiago egon daitezkeela jakinda.


```
public interface Egoera {
    public void eskatu();
public class Ondo implements Egoera{
    public Ondo(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Produktua emango du.");
         Makina.getMakina().stockaEguneratu();
         Makina.getMakina().kanbioakEguneratu();
         if(Makina.getMakina().stockGabe())
             Makina.getMakina().egoeraAldatu(new StockGabe());
         else if(Makina.getMakina().kanbioGabe())
             Makina.getMakina().egoeraAldatu(new KanbioGabe());
public class StockGabe implements Egoera{
    public StockGabe(){}
    public void eskatu(){System.out.println("-->Produktua ez dago stock-ean.");}
```

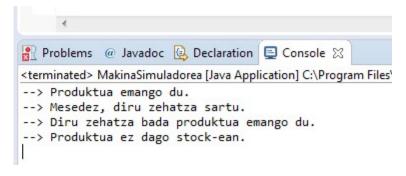
```
public class DiruGutxi implements Egoera{
    public DiruGutxi(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Ez duzu diru nahikoa sartu.");
         //Ondo sartzen duenean
         Makina.getMakina().egoeraAldatu(new Ondo());
public class KanbioGabe implements Egoera{
    public KanbioGabe(){}
    public void eskatu(){
         System.out.println("--> Mesedez, diru zehatza sartu.");
         //Diru zehatza sartzen badu
         System.out.println("--> Diru zehatza bada produktua eman.");
         Makina.getMakina().stockaEguneratu();
         if(Makina.getMakina().stockGabe())
         Makina.getMakina().egoeraAldatu(new StockGabe());
```

```
public class Makina {
private Egoera egoera;
private int stock = 2;
private int kanbioa = 1;
private static Makina nMakina;
private Makina(){egoera = new Ondo();}
public static Makina getMakina(){
    if (nMakina == null) {nMakina = new Makina();}
    return nMakina;}
public void egoeraAldatu(Egoera pEgoera){egoera = pEgoera;}
public void produktuaEskatu(){
//Egoeraren arabera desberdin erantzungo du
    egoera.eskatu();}
public void stockaEquneratu(){stock--;}
//Kanbio kudeaketaren sinplifikazio bat
public void kanbioakEguneratu(){kanbioa--;}
public boolean stockGabe(){return stock == 0;}
public beelean kanbioGabe(){return kanbioa == 0;}
```

Ez dago IF edo CASErik _ HEDAGARRIA

```
public class MakinaSimuladorea {
```

```
public static void main(String[] args) {
     Makina.getMakina().produktuaEskatu();
     Makina.getMakina().produktuaEskatu();
     Makina.getMakina().produktuaEskatu();
}
```


Ariketa: Paint

- Paint moduko aplikazio bat diseinatu
- Tresnen barran, marra, laukia eta borragoma aukeratu daitezke.
- Sagua sakatuta mantentzen badugu marrazteko eremuan, gauza desberdinak egingo dira tresnaren arabera; hots, marra marraztu, laukia marraztu edo dagoena ezabatu.
- Funtzionalitate honen klase diagrama eta inplementazioa egin.

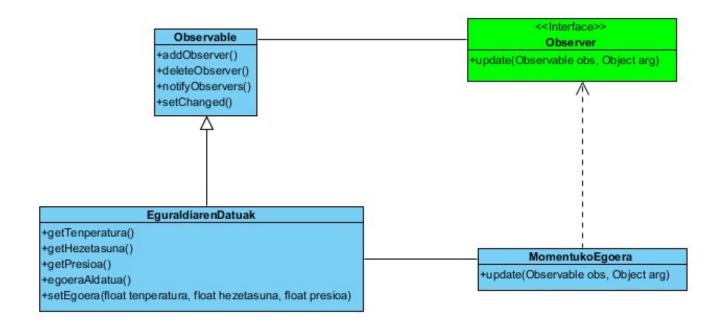
STATE vs. STRATEGY

- Eskema bera dute, zein da beraien arteko desberdintasuna?
  - Bada, **ASMOA!**
- State: portaera multzoak egoera objektuetan kapsulatu.
  - Bezeroak ez daki ia ezer egoeren inguruan
- Strategy: "runtime"ean strategy objektuak aldatzea ahalbidetu.
  - Bezeroak aukeratu zer egin behar den.

Observer

Eskema orokorra

Observer: objektuen arteko "one-to-many" dependentziak definitu; objektu batek bere egoera aldatzen duenean, bere menpeko guztiei jakinaraziko die.

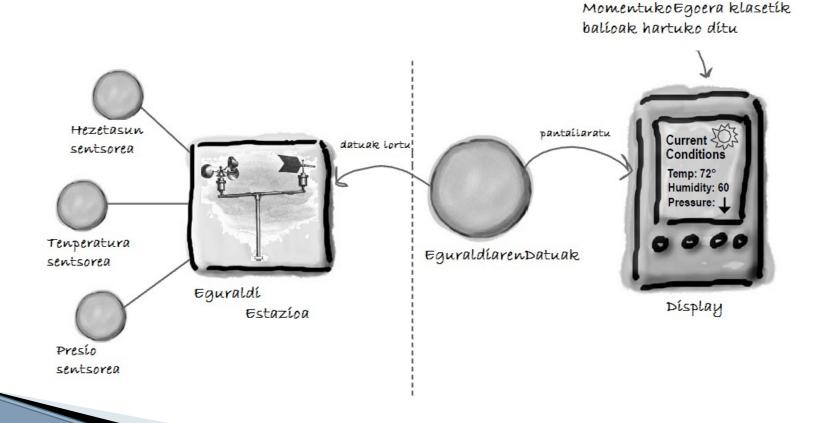

Ondorioak

- Akoplamendu soltea (loose-coupling); observable-ak ez daki observer-aren mota.
- Entzuleei jakinarazpenak bidali
- Hedagarria

Arazoa

Sistemaren klase diagrama egin, gutxienez bi display egon daitezkeela jakinda.

Ebazpena: Java

```
import java.util.Observable; //Javak inplementatuta dituen liburutegiak.
import java.util.Observer;
public class EguraldiarenDatuak extends Observable {
  // Orain ez da beharrezkoa observer array bat gordetzea.
   private float tenperatura;
   private float hezetasuna;
                                                                public void setChanged(){
   private float presioa;
                                                                    changed = true;
   public EguraldiarenDatuak() { } // Metodo hutsa
   public void setEgoera(float tenperatura, float hezetasuna, float presioa) {
        this.tenperatura = tenperatura;
       this.hezetasuna = hezetasuna:
       this.presioa = presioa;
                                                  public void notifyObservers(Object arg){
        egoeraAldatua();
                                                      if (changed == true) {
                                                           gordeta dauden observer guztiei{
                                                              update(this,arg);
   public void egoeraAldatua
       setChanged();
                                                           changed = false;
        notifyObserver();
```

```
public class MomentukoEgoera implements Observer {
  private float tenperatura;
  private float hezetasuna;
  private Observable eguraldiarenDatuak;
  public MomentukoEgoera (Observable eguraldiarenDatuak) {
       this.eguraldiarenDatuak = eguraldiarenDatuak;
       eguraldiarenDatuak.registerObserver(this); // MomentukoEgoera klasea, observer
                               moduan gordetzen da.
  public void update(float tenperatura, float hezetasuna, float presioa) {
       this.tenperatura = tenperatura;
       this.hezetasuna = hezetasuna;
       display();
  }
  public void display() {
       System.out.println("Momentuko egoera: " + tenperatura + "gradu eta " +
  hezetasuna + "% hezetasuna");
```

Model-View-Controller (MVC)

Model-View-Controller

Aplikazio guztietan hiru fase daude:

Azken horiei dagokion programazio modularra:

- Datu sarrera: Bista (GUI) + kontroladorea
- Prozesamendua : eredua
- Datu irteera (GUI)

Model-View-Controller

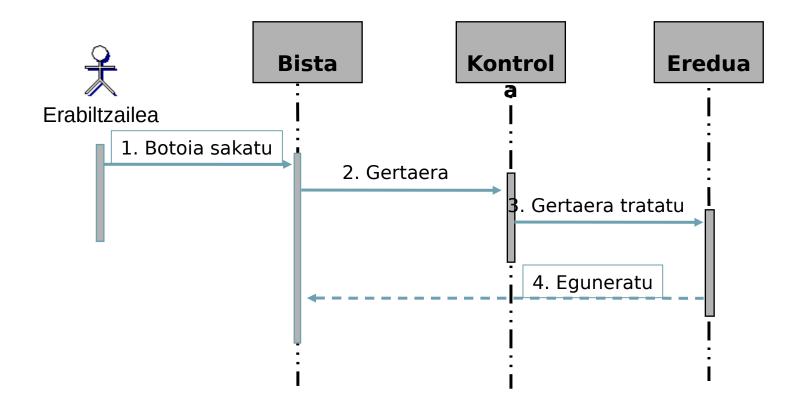
Aplikazio batetan, datuak, bista eta kontrol logika banatzen ditu:

- Eredua: ebatzi beharreko arazoa. Aplikazioaren informazio domeinuaren adierazpen konkretua. Domeinu logikak datuei esanahia eransten die.
- Bista: eredua/erabiltzaile elkarrekintza ahalbidetzeko interfazea
- Kontroladorea: erabakiak hartzen dituen kodea. Erabiltzailearen ekintzei (gertaerei) erantzun eta ereduan aldaketak eragiten ditu.

Model-View-Controller

Hiru osagai horiek banatuz, hiruretako edozein aldatzeko gai izango gara, baina, besteen funtzionamendua ahalik eta gutxien ikututa. Gainera, berrerabilpena erraztuko dugu.

MVC aplikazio baten funtzionamendua

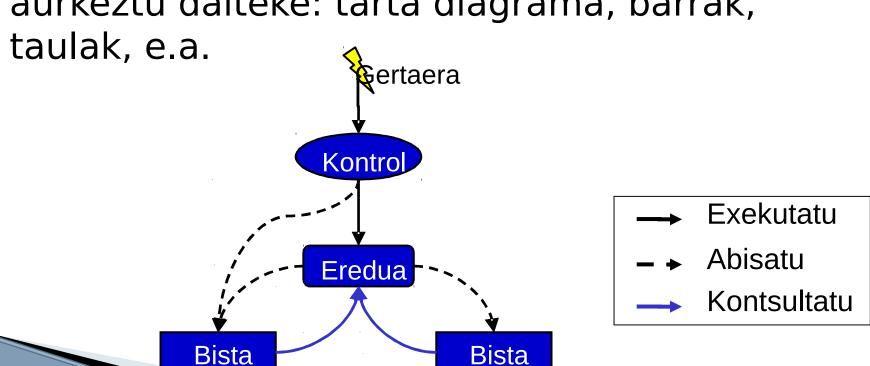

Model-View-Controller arteko menpekotasunak

Eredu batek bista ezberdinak izan ditzake.

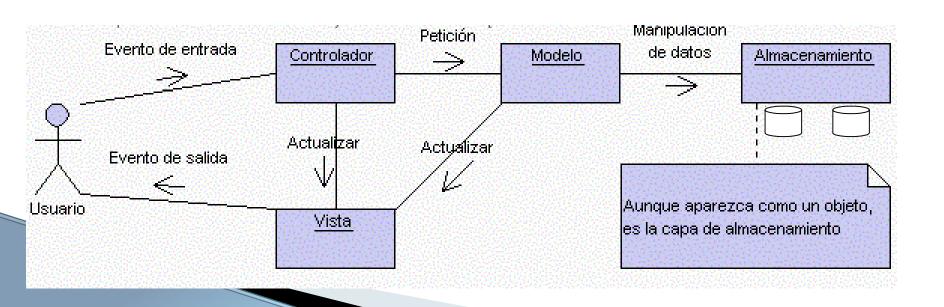
Adibidez, DB informazioa modu ezberdinetan

aurkeztu daiteke: tarta diagrama, barrak,

MVC aplikazio baten funtzionamendua

Aplikazio askok datu base bat erabiltzen dute datuak gordetzeko. MVC-ak ez du esplizituki datuak atzitzeko geruza hau aipatzen.

Ondorioak

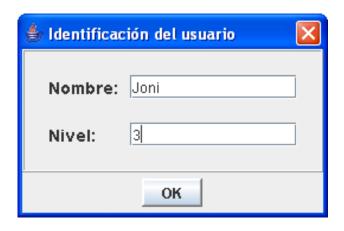
- Osagai bakoitza independenteki garatu
- Aldagarritasuna
- Bista anitzak izateko aukera
- Bistek ereduaren zatiak ikusi
- Edozein aplikazio motara aplikagarria

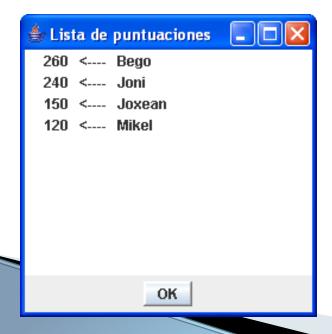
Eredua:

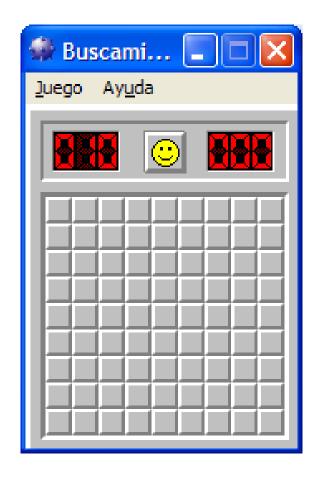
- Jokoa osatzen duten klaseak (tableroa, gelaxkak...)
- Jokuaren erregelak tableroa marrazteko baliabide grafikoen (3Dn edo planoan) independienteak dira. Kode horrek ereduan parte hartzen du.
- Objektuei bideratutako metodologiek klase mota honetarako sarrera ematen digute, eta negozio klaseak deitzen da.

Bista:

- Jokuako aurkezpen bisuala. Interfaze grafiko bat izan ohi da, baina, testua beste programa batetik edo inpresora batekiko komunikazioa, etab. izan daiteke.
- Jokuaren leihoez osatuta.
- Bista ezberdinak definitu eredua aldatu barik.

Kontrolatzailea:

Erabakiak hartzeko kodea da. Kode horrek ez dauka leiho bisual ezta ereduarekin arauekin zerikusirik.

Kontrolatzailearen parte dira: jokalariak bistarekin interakzionatzerakoan agertutakoan gertaerak agertzen dira, eta horiei erantzuna ematen zaie.

- Botoiren bat sakatuz
- Izena eta Maila eremuak betez
- Tableroaren kutxatilaren baten sakatuz.

Erreferentziak

- Informazio gehiago:
  - Gamma, E. et al. Designs Patterns, Elements of Reusable Object Oriented Software. Addison Wesley.
  - Patterns Home Page: http://hillside.net/patterns/
  - Liburuak patroiei buruz: <u>http://hillside.net/patterns/books/</u>
  - http://www.javacamp.org/designPattern/
  - http://www.dofactory.com/net/design-patterns